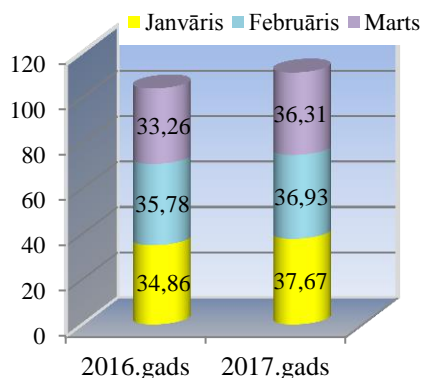

Naftas produktu (degvielas) aprite 2017.gada trijos mēnešos

1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi

milj.EUR 1.attēls

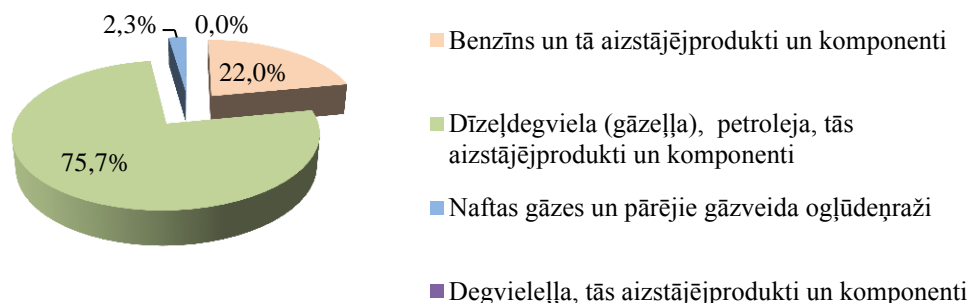

2017.gada 3 mēnešos akcīzes nodoklis par naftas produktiem iekasēts **110,90 milj. EUR** apjomā, kas ir par 7,01 milj. EUR jeb **par 7% vairāk** kā 2016.gada attiecīgajā periodā (skatīt 1.pielikumu un 1.attēlu).

Komersantu aprēķinātais akcīzes nodoklis par 2017.gada 3 mēnešos patēriņam Latvijā nodotajiem naftas produktiem sadalījumā pa veidiem:

- 82,60 milj. EUR par dīzeļdegvielu ieskaitot iezīmēto (marķēto) dīzeļdegvielu un iezīmēto (marķēto) dīzeļdegvielu lauksaimniekiem (*turpmāk – dīzeļdegviela*);
- 23,95 milj. EUR par benzīnu, ieskaitot benzīnu, kuram pievienots no lauksaimniecības izejvielām iegūts etilspirts (*turpmāk – benzīns*);
- 2,49 milj.EUR par sašķidrināto naftas gāzi, kuru izmanto kā degvielu (*turpmāk – autogāze*);
- 0,001 milj. EUR par degvieleļļu.

Aprēķinātais akcīzes nodoklis sadalījumā pa naftas produktu veidiem 2017.gada 3 mēnešos (procentos no kopējā aprēķinātā) 2.attēls

Akcīzes nodokļa ieņēmumus par naftas produktiem 2017.gadā ietekmē:

- akcīzes nodokļa likmes – 2017. gadā netika mainītas (likmes skatīt 3.pielikumā);
- kopējā patēriņam nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma pieaugums (+7%);
- patēriņam nodotās degvielas, kurai piemēro samazināto akcīzes nodokļa likmi, apjoma pieaugums.

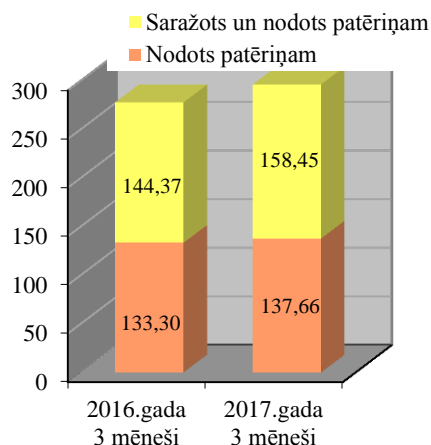
2. Naftas produktu (degvielas) aprītē iesaistītās personas

Latvijā 2017.gada 31.martā darbībai ar naftas produktiem un/vai biodegvielu komersantiem bija spēkā speciālās atļaujas (licences):

- apstiprināta noliktavas turētāja darbībai – 83;
- reģistrēta saņēmēja darbībai – 2;
- reģistrēta nosūtītāja darbībai – 46;
- degvielas vairumtirdzniecībai – 39;
- degvielas mazumtirdzniecībai – 116.

3. Naftas produktu (degvielas) nodošana patēriņam Latvijā

(tūkst. tonnas) 3.attēls

2017.gada 3 mēnešos kopējais patēriņam Latvijā nodoto naftas produktu (degvielas) apjoms ir **296,11 tūkst. tonnas** un tas ir par 18,44 tūkst. tonnām jeb **7% vairāk** kā 2016.gada attiecīgajā periodā.

Salīdzinot ar 2016.gada 3 mēnešiem, vislielākais patēriņam nodotā apjoma **pieaugums** ir vērojams dīzeļdegvielai – 20,65 tūkst. tonnas jeb 10%, petrolejai – 0,87 tūkst. tonnas jeb 10%, sašķidrinātajai naftas gāzei, kuru izmanto par kurināmo (turpmāk – kurināmā gāze) un kurai tiek piemērota akcīzes nodokļa nulles likme – 0,23 tūkst. tonnas jeb 3% un naftas produktiem, kuri tiek iekļauti grupā „citi” – 0,48 tūkst. tonnas jeb 22%.

Savukārt nemainīga saglabājas pēdējo gadu tendence benzīnam - patēriņam nodotais apjoms turpina **samazināties** un, salīdzinot ar līdzīgu periodu pērn, kritums ir 2,59 tūkst. tonnas jeb 6%. Šogad ir vērojama tendence, ka **samazinās** patēriņam nodotās autogāzes apjoms, kritums ir 0,60 tūkst. tonnas jeb 5%.

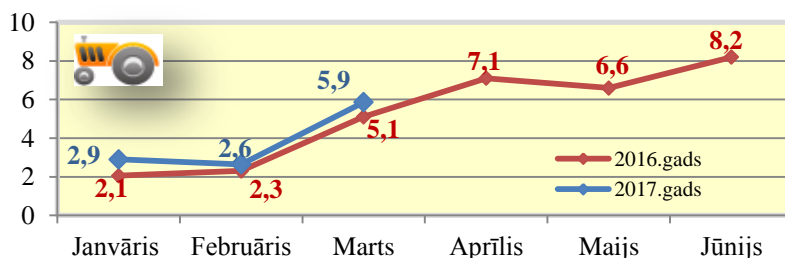
Piecpadsmit **lielākie komersanti** pēc **2017.gada trijos** mēnešos kopējā patēriņam Latvijā nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma uzskaitīti 4.pielikumā.

Līderpozīcijās, vērtējot pēc kopējā patēriņam Latvijā nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma, atrodas SIA “Cirle K Latvia”, SIA “Neste Latvija” un SIA “East-West Transit”.

2017.gada 3 mēnešos akcīzes preču noliktavās kopumā saražoti, sajaukti, iezīmēti (marķēti), fasēti (turpmāk – saražoti) naftas produkti 218,12 tūkst. tonnu apjomā, kas ir par 18,93 tūkst. tonnām jeb par 10% vairāk kā 2016.gada trijos mēnešos. Palielinājies akcīzes preču noliktavās saražotās dīzeļdegvielas apjoms (12%) un sašķidrinātās naftas gāzes apjoms (40%). Samazinājies saražotais benzīna apjoms (4%). Lielākā daļa no akcīzes preču noliktavās saražoto naftas produktu apjoma ir nodoti patēriņam Latvijā, izņēmums ir saražotā biodīzeļdegviela, kura galvenokārt tiek izvesta no Latvijas (skatīt 2.pielikuma 1.1.tabulu).

Dīzeļdegviela lauksaimniekiem - nodošana patēriņam

(tūkst. tonnas) 4.attēls

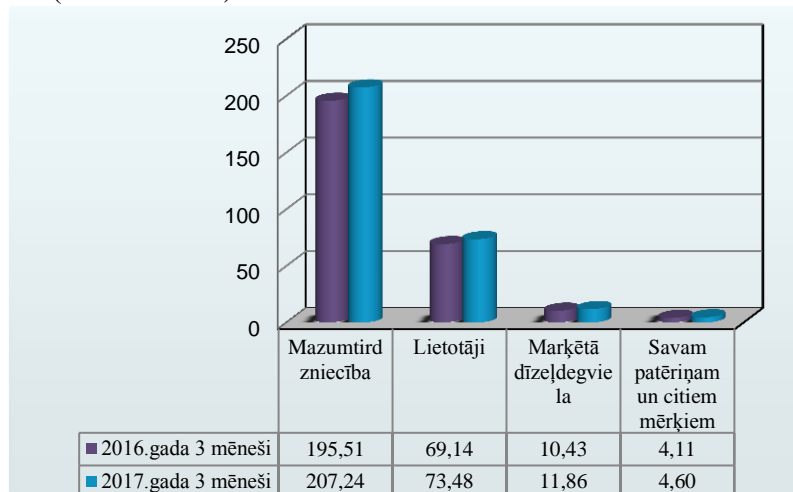
2.pielikuma 1.tabulu).

Saskaņā ar likumā “Par akcīzes nodokli” noteikto dīzeļdegvielai, kura paredzēta realizācijai lauksaimniecības produkcijas ražotājiem, tiek piemērota samazinātā akcīzes nodokļa likme 50 EUR par 1000 litriem dīzeļdegvielas. Lai varētu piemērot samazināto likmi, dīzeļdegvielai jābūt iezīmētai (marķētai).

2017.gada 3 mēnešos realizācijai lauksaimniecības produkcijas ražotājiem nodotas **11,41 tūkst. tonnas** dīzeļdegvielas un tas ir par 1,94 tūkst. tonnām jeb **21% vairāk** kā 2016.gada attiecīgajā periodā (skatīt

4. Naftas produktu (degvielas) realizācija

(tūkst. tonnas) 5.attēls

2017.gada 3 mēnešos kopumā Latvijā realizētas **297,18 tūkst. tonnas** naftas produktu (degvielas), kas ir par 17,99 tūkst. tonnām jeb **6% vairāk** kā 2016.gada trijos mēnešos. **Palielinājies** gan mazumtirdzniecībā, gan lietotājiem vairumtirdzniecībā realizētās degvielas apjoms un iezīmētās (marķētās)

degvielas realizācija tās lietotājiem, kā arī savam patēriņam un citiem mērķiem izmantotās degvielas apjoms.

Vērtējumā pa produktu kategorijām – **palielinājies** realizācijas apjoms dīzeļdegvielai (par 10%), petrolejai (par 10%), naftas produktiem, kuri tiek iekļauti grupā „citi” (par 13%) un kurināmā gāzei (par 3%), bet realizācijas apjoms **samazinājies** benzīnam (5%), autogāzei (5%) un degvielleļļai (par 59%) (skatīt 2.pielikuma 2.tabulu).

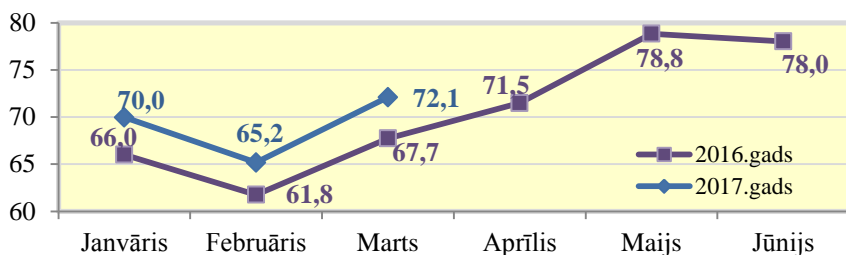
Naftas produktu veidu īpatsvars (procentos) kopējā realizēto naftas produktu struktūrā 6.attēls

2017.gada trijos mēnešos, salīdzinot ar 2016.gada attiecīgo periodu, kopējā realizēto naftas produktu struktūrā palielinājies dīzeļdegvielas īpatsvars, samazinājies benzīna un autogāzes īpatsvars (skatīt 2.pielikuma 2.tabulu un 6.attēlu).

4.1. Naftas produktu mazumtirdzniecība

(tūkst. tonnas) 7.attēls

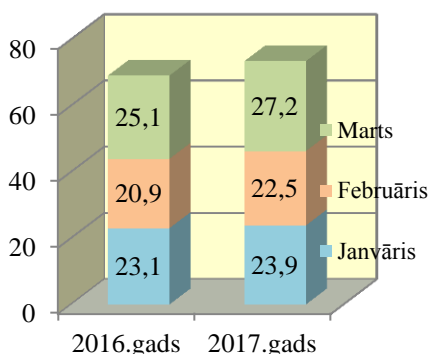
2017.gada 3 mēnešos mazumtirdzniecībā kopumā realizētas **207,24 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 11,73 tūkst. tonnām jeb **6% vairāk** kā 2016.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 2.1.tabulu).

Salīdzinot ar iepriekšējā gada 3 mēnešiem, ievērojami pieaudzis realizētās dīzeļdegvielas apjoms – par 14,70 tūkst. tonnām jeb 11%, savukārt samazinājies realizētās autogāzes (par 6%) un benzīna (par 5%) apjoms (skatīt 2.pielikuma 2.1.tabulu). Vērtējot mazumtirdzniecības tirgu dinamiku, redzams, ka pieaugums ir stabils visa perioda laikā.

Lielākie komersanti 2017.gada trijos mēnešos pēc mazumtirdzniecībā realizētā degvielas apjoma uzskaitīti 4.pielikumā. Mazumtirdzniecības tirgus līderi ir SIA “Cirle K Latvia”, SIA “Neste Latvija” un AS “Viada Baltija”.

4.2. Naftas produktu (degvielas) realizācija lietotājiem (vairumtirdzniecībā)

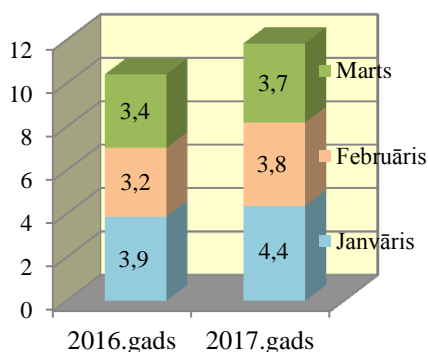
(tūkst. tonnas) 8.attēls

2017.gada 3 mēnešos lietotājiem kopumā realizētas **73,48 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 4,34 tūkst. tonnām jeb **6% vairāk** kā 2016.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 2.2.tabulu). Ir palielinājies lietotājiem realizētās dīzeļdegvielas apjoms (par 6%), jo pieaudzis lauksaimniekiem realizētās marķētās dīzeļdegvielas apjoms (par 25%). Tāpat par 10% palielinājies no akcīzes preču noliktavām realizētās reaktīvās degvielas (petrolejas) apjoms. Šajos kopsavilkuma datos netiek uzskaitīts apjoms, kuru realizē (piegādā) no muitas noliktavām gaisa kuģu apgādei, tādējādi kopsavilkuma tabulās ir iekļauta tikai daļa no kopumā gaisa kuģu apgādei piegādātā reaktīvās degvielas apjoma (skatīt 2.pielikuma 2.2.tabulu).

4.3. Marķētās dīzeļdegvielas realizācija

(tūkst. tonnās) 9.attēls

2017.gada 3 mēnešos iezīmētā (marķētā) dīzeļdegviela ir realizēta kopumā **11,86 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 1,43 tūkst. tonnām jeb **par 14% vairāk** kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā.

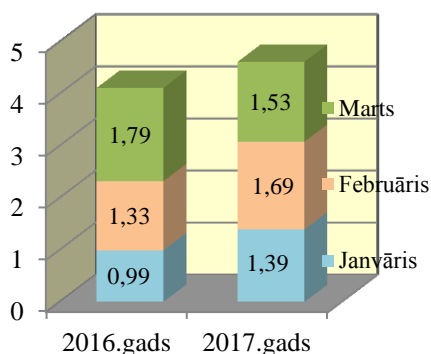
Palielinājies juridiskajām personām, izmantošanai par kurināmo vai siltumenerģijas ražošanai produkcijas ražošanas (pārstrādes) tehnoloģiskajā procesā realizētās iezīmētās (marķētās) dīzeļdegvielas apjoms (par 1,13 tūkst. tonnām jeb 20%), kuģu apgādei (par 0,22 tūkst. tonnām jeb 8%), kā arī izmantošanai brīvostās un brīvajās zonās (par 0,25 tūkst. tonnām jeb 26%), bet samazinājies fiziskajām personām (par

0,17 tūkst. tonnām jeb 17%) realizētās iezīmētās (marķētās) dīzeļdegvielas apjoms (skatīt 2.pielikuma 2.3.tabulu).

*izņemot realizāciju lauksaimniecības produkcijas ražotājiem

4.4. Naftas produktu (degvielas) izlietojums savam patēriņam, citiem mērķiem

(tūkst. tonnas) 10.attēls

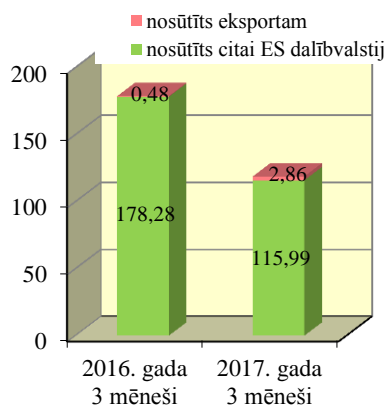

2017.gada 3 mēnešos komersanti savam patēriņam un citiem mērķiem (tai skaitā citu preču, kas nav naftas produkti, ražošanai) kopumā izmantojuši naftas produktus **4,60 tūkst. tonnu** apjomā, kas kopumā ir par 0,49 tūkst. tonnām jeb **12% vairāk** kā 2016.gada attiecīgajā periodā. Izlietojuma pieaugums vērojams naftas produktiem, kuri tiek iekļauti grupā „citi” (par 0,31 tūkst. tonnām jeb 12%). Lielāko apjomu no naftas produktiem, kuri iekļauti grupā „citi” (apmēram 82%), veido naftas produkti ar kombinētās nomenklatūras kodiem 27101991 un 27101999, kurus komersanti ievēd un izmanto smēreļļu

ražošanai pamatojoties uz izziņām, kas dod tiesības ievest un izmantot šos naftas produktus, piemērojot atbrīvojumu no akcīzes nodokļa, izmantošanai citiem mērķiem nevis par degvielu vai kurināmo (skatīt 2.pielikuma 2.4.tabulu).

5. Naftas produktu nosūtīšana uz citām ES dalībvalstīm un eksportam

(tūkst. tonnas) 11.attēls

2017.gada 3 mēnešos komersanti no akcīzes preču noliktavām Latvijā, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, nosūtījuši naftas produktus (degvielu) kopumā **118,85 tūkst. tonnu** apjomā, pārsvarā naftas produkti (115,99 tūkst. tonnas) nosūtīti citām Eiropas Savienības dalībvalstīm (skatīt 2.pielikuma 3.tabulu).

Kopumā atliktā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā no Latvijas akcīzes preču noliktavām izvesto naftas produktu apjoms 2017.gada trijos mēnešos ir par 59,92 tūkst. tonnām jeb **34% mazāks** kā 2016.gada attiecīgajā periodā. Samazinājumu galvenokārt veido izvešanai uz citām dalībvalstīm nosūtītās dīzeļdegvielas (-44%), sašķidrinātās naftas gāzei (-16%) un petrolejai (-100%) apjoma kritums. Savukārt vērā ņemams ir nosūtītā apjoma pieaugums (+35%) naftas produktiem, kuri iekļauti grupā „citi” (galvenokārt tie ir naftas produkti ar kombinētās nomenklatūras kodiem 27101991 un 27101999) (skatīt 2.pielikuma 3.1.tabulu).

Analītiskajā pārskatā un pielikumos, aprēķinot naftas produktu daudzumu tonnās, ir pielietoti sekojoši blīvumi: benzīnam - 0,765 t/m³; degvielleļļai - 0,95 t/m³; petrolejai - 0,78 t/m³; dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³; biodīzeļdegvielai - 0,887 t/m³; marķētai dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³, naftas gāzei - 0,55 t/m³.